

Komitet Monitorujący PROW 2014-2020

(treść artykułu z BIM 7-8/2019, str. 17-19)

25-26 czerwca 2019 r. w Toruniu odbyło się XI posiedzenie Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020), któremu przewodniczył Ryszard Zarudzki, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W trakcie posiedzenia KM, wiceminister podkreślił, że doświadczenia z wdrażania dotychczasowych programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, mają istotny wpływ w określaniu zasad i kierunków wsparcia Wspólnej Polityki Rolnej po roku 2020. Zaznaczył, że w przyszłości należy w większym stopniu skoncentrować się na wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie. Do tego celu niezbędne jest zintensyfikowanie współpracy środowisk naukowych z rolnikami oraz doradztwem rolniczym. Podczas posiedzenia Komitet Monitorujący przyjął „Roczne sprawozdanie z wdrażania PROW 2014-2020 za rok 2018”. Komitet pozytywnie zaopiniował także propozycję zmian PROW 2014-2020, m.in. w zakresie dodania nowego działania *Dobrostan zwierząt*. W ramach tego działania udzielane będzie rolnikom wsparcie na realizację zobowiązań w zakresie dobrostanu zwierząt, które wykraczają ponad odpowiednie obowiązkowe normy wynikające z powszechnie obowiązującego prawa. Również zmiany PROW 2014-2020 w poddziałaniach: *Wsparcie dla szkolenia doradców*, *Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania oraz Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych* Komitet zaopiniował pozytywnie.

Omówiono aktualny stan realizacji Programu, w tym ram wykonania i zasady n+3, jak również przedstawiono wyniki badań ewaluacyjnych dla Programu. Przedstawiono także informacje dotyczące Strategii komunikacji PROW 2014-2020, w tym co do działań informacyjnych, reklamowych i szkoleniowych.

W drugim dniu posiedzenia Komitetu Monitorującego odbyły się wizyty studyjne prezentujące przykłady dobrych praktyk związanych z wdrażaniem Programu.

W jednym z przedstawionych projektów zrealizowana była przez beneficjenta PROW 2014-2020, operacja polegająca na rozbudowie i modernizacji hotelu w Chełmży. W zmodernizowanym hotelu zaprezentowała się Lokalna Grupa Działania Ziemia Gotyku, która w ramach działania LEADER, umożliwiła realizację ww. operacji.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Gotyku zostało założone w styczniu 2015 r. w Chełmży (woj. kujawsko-pomorskie) przez 27 członków założycieli, w tym Gminy Chełmża, Łubianka, Łysomice, Papowo Biskupie oraz Miasto Chełmża. Stowarzyszenie LGD Ziemia Gotyku kontynuuje i rozwija działalność Fundacji Ziemia Gotyku LGD, która działała na rzecz rozwoju gmin wiejskich Chełmża, Łubianka, Łysomice i Papowo Biskupie w latach 2006-2015, realizując unijny Program *Leader* i dwie strategie rozwoju lokalnego w latach 2006-2008 oraz 2009-2015. LGD jest m.in. partnerem sektora społecznego, gospodarczego i publicznego. Działa na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i rozwoju kierowanego przez lokalną społeczność. W celu zwiększenia poziomu partycypacji społecznej i szeroko rozumianej aktywności obywatelskiej na obszarach wiejskich realizuje Strategię Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność dla obszaru LGD Ziemia Gotyku. Instrument RLKS oparty jest na metodzie *Leader*, stosowanej w perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2016-2023 w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Ważnym celem, realizowanym przez

LGD Ziemia Gotyku, jest rozwój gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy na obszarze lokalnej strategii rozwoju. Wnioskodawcy mogą starać się o pomoc w ramach Programu Rozwoju Obszaru Wiejskich. Dotychczas premię na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzymało 14 beneficjentów, z kolei na rozwój istniejącej działalności gospodarczej dofinansowanie otrzymało już 12 firm.

W 2018 roku LGD przeprowadziła nabór wniosków w zakresie podejmowania działalności gospodarczej (wpłynęło 13 wniosków) oraz w zakresie rozwijania działalności gospodarczej (wpłynęło 13 wniosków). Łącznie dofinansowano 14 nowych firm oraz 12 firm istniejących.

W 2019 roku LGD planuje kolejny nabór wniosków na podejmowanie i na rozwijanie działalności gospodarczej.

W trakcie drugiego dnia posiedzenia KM PROW 2014-2020 odbyła się także wizyta studyjna w gospodarstwie grupy operacyjnej *Moja soja*, funkcjonującej w ramach działania *Współpraca*, realizowanego w PROW 2014-2020. Grupę operacyjną *Moja soja* tworzy Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Lechpol Sp. z o. o. oraz Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie i Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, a także lokalni rolnicy. W ramach operacji prowadzone są badania polowe oraz testy nad odmianami soi, inokulantami do nasion oraz doskonaleniem ochrony przed chwastami, prowadzące do maksymalizacji plonów i minimalizacji kosztów uprawy soi konwencjonalnej. Głównym celem operacji jest zwiększenie dochodów w gospodarstwach rolnych poprzez przedstawienie rolnikowi kompleksowej metodologii uprawy, nawożenia i ochrony konwencjonalnych odmian soi, wybranych w trakcie badań terenowych i charakteryzujących się najwyższą wydajnością oraz dostosowaniem do żywienia zwierząt. Aktualnie podstawowym źródłem paszowego białka roślinnego jest importowana modyfikowana genetycznie śruta sojowa, której Polska rocznie sprowadza około 1,8 mln ton, co pokrywa 70 proc. krajowego zapotrzebowania na surowce białkowe. Aby sprostać nowym wyzwaniom, rolnicy zmuszeni są do zmiany w dotychczasowym sposobie żywienia zwierząt, rezygnując ze stosowania pasz zawierających modyfikowane genetycznie składniki. Opracowany w ramach projektu optymalny dla rolników system wdrożeniowy uprawy, ekstruzji i skarmiania zwierząt gospodarskich soją, będzie upowszechniony wśród rolników poprzez działania informacyjne, publikacje naukowe, szkolenia i pokazy polowe oraz konferencje dla rolników i przedsiębiorców z branży rolno-spożywczej. Realizacja operacji umożliwi, również nawiązanie stałej, ścisłej współpracy między uczelnią rolniczą, rolnikami, a także doradztwem publicznym, prowadząc do płynnej wymiany wiedzy i innowacji, której wymaga nowoczesne rolnictwo. Uzyskiwane w wyniku realizacji operacji wolne od GMO produkty żywnościowe mają skalę ogólnopolską i europejską.

W innym projekcie, w trakcie wizyt studyjnych, *producenci wiejskiej e-skrzynki* zaprezentowali się jako grupa, która skupia lokalnych rolników prowadzących Rolniczy Handel Detaliczny (RHD), działalność Marginalną Lokalną Ograniczoną (MLO), gospodarstwa ekologiczne i pasieczne. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie oraz Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy utworzyli konsorcjum i złożyli wniosek w ramach działania *Współpraca* w zakończonym w styczniu 2019 r. naborze. Istotą przedsięwzięcia jest koncepcja działania zbiorowego. Taka forma współpracy jest dotąd nieznaną na rynku lokalnym. Nie istnieje podmiot, który skupiałby rolników/przetwórców oferujących tak różnorodny asortyment żywności. W odpowiedzi na oczekiwania konsumentów po raz pierwszy będą mogli w jednym miejscu zamówić różnego rodzaju żywność, głównie pochodzącą od producentów rolnych. Zakupy będą mogły być dokonywane różnymi drogami. Celem projektu jest wybranie najkorzystniejszego sposobu dystrybucji produktów rolnych spośród innowacyjnych mo-

deli sprzedaży żywności, w ramach krótkich łańcuchów dostaw, takich jak: sklepy przyzagrodowe, internetowa platforma sprzedażowa czy grupy zakupowe. Bardzo istotnym elementem projektu będzie, stworzony przez Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, wewnętrzny system jakości, który da gwarancję produktów najwyższej jakości. Wraz ze wzrostem świadomości społeczeństwa oraz polepszeniem się sytuacji materialnej polskich rodzin wzrasta zapotrzebowanie na produkty lokalne i tradycyjne. Motywacją jaką kierują się konsumenci przy wyborze żywności tego rodzaju, to nie tylko walory smakowe i standard zdrowotny, ale też chęć wsparcia polskiej gospodarki. Konsumenci szukają żywności nisko przetworzonej, pewnego pochodzenia, jednocześnie większość z nich zgłasza problem dotyczący jej dostępności. Wyżej przedstawione konsorcjum jest odpowiedzią na dotychczasowe ograniczenia.

Wszystkie odwiedzone przez członków Komitetu Monitorującego w ramach wizyt studyjnych przedsięwzięcia są przykładem dobrych praktyk związanych z wdrażaniem Programu. Beneficjenci, którzy zamierzają realizować projekt jakim jest *e-skrzynka* lub już wdrażają pozostałe ww. inicjatywy w ramach działań PROW 2014-2020, takich jak *Współpraca* czy *Leader* realizują założenia Programu i realnie wpływają na rozwój, przedsiębiorczość, aktywizację i innowacyjność w swoim regionie. Ponadto, poprzez niektóre inicjatywy i współpracę między instytucjami naukowymi, doradczymi i rolnikami wdrażają rozwiązania, które swoim zasięgiem obejmują cały kraj.

Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich © 22 623 18 42

Zdjęcia: archiwum MRiRW, fotolia

XI posiedzenie Komitetu Monitorującego PROW 2014-2020 odbyło się pod przewodnictwem Ryszarda Zarudskiego, podsekretarza stanu w MRRW

W drugim dniu posiedzenia Komitetu Monitorującego odbyły się wizyty studyjne prezentujące przykłady dobrych praktyk związanych z wdrażaniem Programu

Wszystkie odwiedzone przez członków Komitetu Monitorującego w ramach wizyt studyjnych przedsięwzięcia, są przykładem dobrych praktyk związanych z wdrażaniem Programu